

Men der foreligger ikke nogen Udtalelse om, at det for dansk Industri og Haandværk, for deres eget Vedkommende vil have nogen virkelig økonomisk Betydning. Det gaar her, som det saa ofte er Tilfældet, at man siger: Gamle Danmark kræver af sine Sønner, at man gør nogle Ofre for, at det kan blive repræsenteret paa en værdig Måade og her i dette Tilfælde, for at det kan blive repræsenteret paa Udstillingen, og saa komme Sønderne her og sige, at de maa kræve af Rigsdagen Bidrag til denne Rejse, og saa maa vi give dem Bidrag, fordi vi selv have krævet, at de skulle gøre Ansirengelser for at gaa over og vise det danske Flag. Jeg er i alle Tilfælde glad over, at Vandbruget ikke skal være repræsenteret der, for at vi endda ikke skulle risikere at tabe ved den Historie. Men nu da vi ikke skulle have nogen Mejeriudstilling der, og da Vandbruget ikke vil være der, og Kunstnerne heller ikke ville være der, saa ligger det nær at sige, hvem skal saa være der, hvem skal saa have Fordelen deraf? Ja, det er da Industrien, der skal have Fordelen deraf. Vi se, siges der i Indberetningen, naar vi undersøge vor Eksport, at der eksporteres over København betydelige Mængder af Cement og Maltekstrakt. Rigtig nok siges det, at Cementen er fra Sverige og Maltekstrakten fra Tyskland, men det kunde jo dog være, at vi kunde komme til at deltage i denne Eksport fra egne Fabrikker, og derfor er det nødvendigt, at vi komme derover. Der nævnes som en mulig Eksportartikel ogsaa dansk Handfeskend, som over England har fundet Vej til Amerika, og at Eksporten deraf vil kunne forøges betydeligt, samt at saaledes som Forholdet stiller sig for Handfeskend's Vedkommende, ville de ogsaa kunne stille sig for andre Industriartiklers. Handfeskend har jeg for mange Aar siden haft noget Kendskab til, og for 25 Aar siden kunde vi afsætte alle de Handfester, som der overhovedet kunde produceres her i Landet, men siden den Tid er Faareavlen taget noget af, og har forandret Karakter, der produceres nu væsentlig Uldfaar. Ulden er bleven betydelig finere end for en 30 Aar siden, men de fine Uldfaar give daarligt Handfeskend. Spørgsmaalet er altsaa, om vi skulle sende nogle Handfeskend til England, eller om vi vilde finde det fordelagtigere at sende dem til Amerika. Det er jo det, der staar anført som et Eksempel. Men skulde vi dømme efter dette Eksempel om den Interesse, vi kunde have af en Deltagelse for andre Industriartiklers Vedkommende, maa jeg sige, at jeg tror ikke, at vi skulle gaa til Amerika

lad os tage Tingen, som den er. Hville Artikler have vi Udfigt til at faa anbragte i Udlandet, eller hvilke have allerede fundet Anbringelse der. Ja, der er saadanne Ting som Porcellæn, Terrakotta, danske Handfester, Sølv- og Guldsmedearbejder og Cherry cordial. Disse Ting have ganske vist delvis fundet Anbringelse i Udlandet, og de ville blive ved dermed, hvad enten vi deltagte i denne Udstilling eller ikke. Det er tvivlsomt, om de ville faa synderlig mere Udbredelse ved vor Deltagelse i Udstillingen. Men nu er Spørgsmaalet: Hvis den store Fabrikation kunde finde Af sætning i Udlandet, ere vi da indrettede paa at drage Fordel deraf. Vi ere det, saavidt jeg ved, ikke. Jeg har hørt af en Ølbrygger — og Bryggerierne ere jo netop den største Industri, vi have — at de bayeriske Ølbryggerier ikke ønske at være repræsenterede derovre. Lad os tage noget andet af det, som udmærker vor Storindustri. Der er Smørfarve. Men nu er Sagen, at da dette Patent skulde udnytted, og Opfinderen skulde have Gavn og Udbytte af sin Opfindelse, maatte han oprette Smørfarvefabrikker i Frankrig og i Amerika, det kunde ikke nytte, at man fra Danmark vilde forsøge at udnytte den. Og naar en saadan Rigmand som Mønsted, som har tjent mange Penge paa Margarine, vil sælge sin Margarine i England, opretter han en Fabrik i England til Tilvejebringelse af Margarine, thi det er ikke heldigt, og det viser sig, at det kan ikke nytte, at man gør Forsøg fra vort eget Land paa at drive Verdensproduktion. Men saa siger man: Vi have saa den anden, den lille Industri, lad os for at hjælpe denne Industri, som ikke selv kan bære det, bevilge disse Penge, for at den kan komme over og udstille sine Sager, Kunstindustien og den lille Industri, det hele, lad Staten hjælpe de paagældende til dette, saa arbejde vi denne Industri op. Men jeg tror, at Folk, der have praktisk Erfaring, ville sige, at dette er en Umulighed. Den lille Industri kan ikke gaa ind paa Verdensmarkedet. Hvis man forsøger at bringe et eller andet lille Produkt, en eller anden lille Industri, der har vundet Anerkendelse, frem i Chicago og Amerika, vil den hele Sag være forbi, inden der herfra kan tilvejebringes den Masse og den store Mængde af Sager, der kræves derovre. Man kan ikke vente derovre paa, at vi kunne naa at faa præsteret, hvad der forlanges. Det vil ikke lykkes den lille Industri at arbejde sig op til at finde Af sætningsskilder i Amerika, thi den har ikke den Kapital og de Hjælpe midler, der ere nødvendige. Og skulde det trods alt dog lykkes